

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1378/22-U

Název	Speciální základní škola a Mateřská škola, Varnsdorf, T. G. Masaryka 1804, příspěvková organizace
Sídlo	T. G. Masaryka 1804, 407 47 Varnsdorf
E-mail	skola@specvdf.cz
IČO	65081811
Identifikátor	600023273
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaroslav Červinka
Zřizovatel	Ústecký kraj
Místo inspekční činnosti	T. G. Masaryka 1804, Varnsdorf U Nemocnice 1298, Rumburk 1
Inspekční činnost na místě	14. 12. 2022 – 16. 12. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/ 2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou, základní školou a školní družinou, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Speciální základní škola a Mateřská škola, Varnsdorf, T. G. Masaryka 1804, příspěvková organizace (dále „škola“) je zřízena podle § 16 odst. 9 školského zákona.

Škola poskytuje předškolní a základní vzdělávání dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména s mentálním postižením, případně dalším zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním. V době inspekční činnosti se ve třech třídách speciální školy a pěti třídách základní školy vzdělávalo 100 žáků. Žáci jsou vzdělávání v oborech vzdělání Základní škola a Základní škola speciální podle příslušných školních vzdělávacích programů, někteří mají vzhledem ke svému handicapu vytvořen individuální vzdělávací plán. V přípravné třídě se v době inspekční činnosti vzdělávalo devět dětí. Zájmové vzdělávání je poskytováno v jednom oddělení školní družiny.

V místě poskytovaného vzdělávání U Nemocnice 1298, Rumburk 1 je zajišťováno předškolní a základní vzdělávání dětem a žákům hospitalizovaným v nemocnici.

Základní informace o činnosti školy a školského zařízení jsou dostupné na webových stránkách školy www.specvdf.estranky.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Cílem školy je vzdělávat děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v bezpečném prostředí, poskytovat jim kvalitní základní vzdělávání, a připravit je do běžného života podle jejich individuálních schopností. Při jeho naplňování vychází ředitel z pravidelné analýzy činnosti školy a vyhodnocování úrovně pedagogických procesů. Část řídicích a kontrolních kompetencí účelně delegoval na svoji zástupkyni. V řízení školy se pozitivně promítají dlouhodobé zkušenosti ředitele s vedením školy, znalost prostředí a aktivní participace pedagogů. Krátkodobé cíle v aktuálním školním roce jsou zaměřeny na zvýšení efektivity spolupráce se zákonnými zástupci, zkvalitňování komunikačních dovedností žáků, snižování podílu neprospívajících a popularizaci školy na veřejnosti. Příležitostí ke zlepšení informovanosti veřejnosti o škole je pravidelná aktualizace webových stránek.

Řediteli se nedaří zajistit plně kvalifikovaný tým pedagogů, což se při inspekční činnosti negativně projevilo v kvalitě výuky pouze v jedné hospitované hodině. Pravidelná hospitační činnost, kontrola přijatých opatření a individuální práce s pedagogy přispívá ke zkvalitňování výuky. Příležitostí ke zlepšení je využití formativního hodnocení dětí a žáků. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy a plánů osobnostního rozvoje pedagogů. Kromě splnění kvalifikačních předpokladů je aktuálně zaměřeno zejména na zlepšení spolupráce asistentů pedagoga s učiteli. Využívání poznatků z dalšího vzdělávání ve výuce vedení školy ověřuje.

K realizaci koncepčních záměrů a zdárnému plnění vzdělávacích a výchovných aktivit přispívají navázaná partnerství. Účinná je spolupráce se zřizovatelem, s poradenskými zařízeními, neziskovými organizacemi, integrovaným záchranným systémem i orgánem sociálně-právní ochrany dětí města Varnsdorf.

Ředitel školy usiluje o zlepšování materiálních podmínek školy. Učebny a společné prostory jsou přizpůsobeny vzdělávacím potřebám dětí a žáků, jsou vkusně vyzdobeny žákovskými pracemi a vybaveny didaktickými pomůckami. Pro nácvik praktických činností škola využívá dílny, cvičnou kuchyňku a učebnu domácích prací. K sportovním a volnočasovým aktivitám jsou k dispozici kromě tělocvičny i venkovní multifunkční hřiště, zahrada s travnatou plochou a řadou herních prvků. Omezené množství polytechnických pomůcek a pomůcek k experimentování neumožňuje dětem v přípravné třídě rozvíjet jejich badatelské a polytechnické dovednosti, příležitostí ke zlepšení je také dovybavení pracoviště při nemocnici didaktickými pomůckami.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu inspekčních hospitací probíhalo vzdělávání ve vřídne a tvůrčí atmosféře. Pedagogové uplatňovali při komunikaci s dětmi i žáky vstřícný, respektující přístup.

V úvodu vyučovacích hodin byly stanoveny vzdělávací cíle nebo téma. Ve třídách převažovala efektivní frontální výuka s dominantním postavením učitele a využíváním řízeného rozhovoru, na kterou navazovaly kooperativní činnosti a samostatná práce žáků. V hodinách byla účelně uplatňována diferenciac e a individualizace výuky. Častým střídáním činností, zařazováním relaxačních chviliek a didaktickými hrami učitelé žáky vhodně aktivizovali. Byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. Výuka byla propojena s praktickými ukázkami z reálného života, s využitím didaktických a kompenzačních pomůcek. Závěry hodin nebyly vždy využity ke shrnutí učiva a sebereflexi, zda bylo dosaženo stanoveného cíle. Bylo opomíjeno formativní hodnocení i rozvoj hodnoticích dovedností žáků.

Ve speciálních třídách byly efektivně využívány prvky augmentativní a alternativní komunikace, fotografie, piktogramy, grafické symboly a schémata. Důraz byl kladen na osvojování základů sebeobsluhy. Ke zkvalitnění vzdělávání přispívá zařazení ergoterapie do výuky, žáci jsou pravidelně vedeni k nácviku jemné i hrubé motoriky. V hodinách převládalo automatizování učiva různými formami nebo metodami práce, které zohledňovaly individuální vzdělávací potřeby žáků. Nové poznatky byly vyvozovány postupně na základě známých faktů s pomocí upevněných znalostí žáků. Kladené otázky učitelé využívali i k navození jednoduchých problémových situací, které žáci s pomocí učitelů řešili. Průběžná motivace a účinná podpora učitelů ve spolupráci s asistenty pedagoga pozitivně ovlivňovaly žáky, kteří pracovali bez obav z neúspěchu.

V mateřské a základní škole při nemocnici převládala práce ve skupinách dle věku. Nabídka činností byla diferencovaná podle individuálních potřeb dětí a žáků a odpovídala i jejich aktuálnímu zdravotnímu stavu. Učitelka nabízí v případě potřeby v odpoledních hodinách doučování. Svým citlivým přístupem pomáhá dětem a žákům zvládnout pobyt v nemocnici.

Vzdělávací nabídka v přípravné třídě byla pestrá, nenabízela však různě náročné aktivity podle individuálních potřeb a možností dětí, převažovala frontální výuka. Zařazovány byly hry a činnosti rozvíjející jemnou a hrubou motoriku, hudební a jazykové dovednosti, myšlení, smyslové vnímání, pozornost, paměť, prostorovou orientaci. Děti pohotově reagovaly na pokyny. Projevy a výkony dětí učitelka průběžně oceňovala, pozitivně motivovala, podporovala jejich sebevědomí, ale neposkytovala jim zpětnou vazbu o jejich úspěšnosti a možnostech zlepšování.

Zájmové vzdělávání ve školní družině vhodně navazuje na základní vzdělávání. Vychovatelka spolu s asistentkou pedagoga vytvářely příjemnou, podporující atmosféru.

Žáci měli dostatečný prostor pro realizaci spontánních činností, rozvíjení tvůrčích dovedností a individuálních zájmů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola klade důraz na včasnou informovanost zákonných zástupců o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků prostřednictvím žákovských knížek, v případě potřeby probíhají telefonické rozhovory či individuální schůzky s účastí žáků. Každodenní informace o průběhu vzdělávání ve speciálních třídách sdílejí pedagogové a zákonní zástupci při předávání žáků. Škola pravidelně vyhodnocuje výsledky vzdělávání, učitelé přijímají opatření ke snížení neúspěšnosti, osvědčila se individuální práce a diferenciací přímo ve vyučovacích hodinách, což bylo ověřeno při inspekční činnosti.

Učitelé využívají ve speciálních třídách a na počátku vzdělávání žáků zejména motivační průběžné hodnocení. Na konci klasifikačního období hodnotí žáky speciálních tříd slovním hodnocením, do kterého zaznamenávají nejen hodnocení učebního pokroku žáka ale zejména návrh doporučení, jak předcházet případným neúspěchům.

Členové školního poradenského pracoviště v úzké spolupráci s učiteli sledují rizika vzniku rizikového chování žáků. Osvědčila se práce s třídním kolektivem a pravidelné vyhodnocování vztahů ve třídě. Při výskytu rizikového chování následuje okamžitá intervence dle nastavených jednotných postupů. Největším problémem, se kterým se škola v současnosti potýká, je neomluvená absence. Důsledným sledováním školní docházky, pravidelnými konzultacemi se zákonnými zástupci se počet neomluvených hodin nezvyšuje. Na prevenci záškoláctví je zaměřena i řada aktivit obsažených v minimálním preventivním programu školy. Ten je sestaven s ohledem na specifika školy, reaguje na aktuální potřeby žáků i pedagogů. Škola k naplňování stanovených cílů využívá také nabídku externích organizací.

Škola efektivně zajišťuje žákům a jejich rodičům kariérové poradenství. Osvědčilo se poskytování aktuálních informací o vzdělávacích možnostech ve středním vzdělávání, organizování informačních schůzek i individuální konzultace s rodiči. Většina žáků je podle neformálních informací, které škola získává, ve středním vzdělávání úspěšná.

Ke zkvalitnění vzdělávání a naplňování preventivního programu školy přispívají akce zaměřené na ochranu člověka za mimořádných událostí, terénní praktika, předmětové exkurze, školní výlety. Žáci své dovednosti a znalosti úspěšně prezentují na sportovních a dovednostních soutěžích.

Závěry

Vývoj školy

- Škola pokračuje ve zkvalitňování materiálně technických podmínek. I nadále se řediteli školy přes veškerou snahu nedaří vybudovat kvalifikovaný pedagogický sbor. Dobrým pedagogickým vedením je tento nedostatek v podmínkách vzdělávání výrazně eliminován. Zajištěním ergoterapeuta se zkvalitnily vzdělávací podmínky žáků ve speciálních třídách.

-

Silné stránky

- Kvalitu poskytovaného vzdělávání významně ovlivňuje příznivá atmosféra školy, pedagogové přistupují k dětem a žákům s respektem, podporují jejich rozvoj podle individuálních schopností a možností.
- Účelné využívání didaktických pomůcek ve výuce a nácvik praktických dovedností zvyšují kvalitu vzdělávání, učitelé vedou žáky k samostatnosti a sebeobsluze a podporují jejich připravenost do běžného života.
- Realizovaný systém preventivních aktivit, jeho vyhodnocování a důsledné řešení vzniklých problémů zmírňují výskyt rizikového chování žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečné využívání formativního hodnocení v přípravné třídě a základní škole neumožňuje dětem a žákům získat účinnou zpětnou vazbu o míře zvládnutí učiva a motivovat je k dalšímu rozvoji.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy / školského zařízení

- Další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit na formativní hodnocení.
- Doplnit pomůcky pro experimentování a oblast polytechnické výchovy dětí v přípravné třídě a didaktické pomůcky v mateřské škole při nemocnici.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 10 dnů informovat Českou školní inspekci přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny č. j.: 159/2001 (ze dne 4. 1. 2018) včetně Příloh č. 1 a 2 a Dodatků č. 31 a 32
2. Jmenovací list – jmenování ředitelem školy na dobu 6 let s účinností od 1. 8. 2012 (ze dne 1. 6. 2012) včetně Informace o pokračování na vedoucím pracovním místě ředitele od 1. 8. 2018 (další šestileté funkční období)
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT (ze dne 14. 12. 2022)
4. Pokračování přípravné třídy na období školního roku 2022/2023 s účinností od 1. 9. 2022 do 30. 6. 2023 (č. j.: KUUK/115414/2022, ze dne 26. 7. 2022)
5. Dlouhodobý strategický cíl nebo cíle pro funkční období zpracované 22. 1. 2021
6. Školní řád ze dne 1. 9. 2020
7. Vnitřní řád školní družiny ze dne 2. 9. 2022
8. Výroční zpráva za školní rok 2021/2022 ze dne 14. 10. 2022

9. Školní vzdělávací program – základní škola speciální – zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor základní škola speciální s platností od 29. 11. 2010
10. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání – školní družina Humánní školička s platností od 3. 9. 2007
11. Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu Humánní školička s platností od 15. 9. 2021
12. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Humánní školička s platností od 3. 9. 2007
13. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s platností od 1. 9. 2022
14. Výroční zpráva za školní rok 2021/2022
15. Žákovské knížky vedené ve školním roce 2022/2023 – vzorek
16. Matrika žáků – vzorek
17. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023
18. Dokumentace výchovného poradce vedená ve školním roce 2022/2023
19. Dokumentace metodika prevence vedená ve školním roce 2022/2023
20. Dokumentace ke kontrolní a hospitační činnosti
21. Personální dokumentace pedagogů – vzorek
22. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – vzorek
23. Inspekční zpráva č. j.: ČŠIU-988/17-U (ze dne 22. 6. 2017)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Stanislava Kudrmanová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Blanka Kapounová, školní inspektorka

Mgr. Lucie Obrovská, Ph.D., odbornice v oblasti speciálního vzdělávání

Mgr. Bc. Jaroslava Pešková, školní inspektorka

Blanka Zoudunová, kontrolní pracovnice

V Ústí nad Labem 25. 1. 2023